Alg?lanan Yetenekler Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Alg?lanan Yetenekler Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16847

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Alg?lanan Yetenekler Ölçe?i, okul öncesi ça??ndaki çocuklar?n, engelli akranlar?n?n yeteneklerine ve yeterliliklerine yönelik alg?lar?n? ölçmek amac?yla uyarlanm?? bir psikolojik araçt?r. Ölçek, çocuklar?n engelli akranlar?na kar?? sergiledikleri davran??sal niyetleri ve sosyal alg?lar? inceleyen ara?t?rmalarda temel bir bile?en olarak kullan?lm??t?r. Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, Binnur Y?ld?r?m Hac?ibrahimo?lu taraf?ndan 2022 y?l?nda gerçekle?tirilen bir çal??ma kapsam?nda yap?lm??t?r ve 10 maddeden olu?maktad?r.

Anahtar Kelimeler

Alg?lanan Yeterlilik, Alg?lanan Yetenekler, Okul Öncesi, Engelli Akranlar, Sosyal Alg?, Uyarlama, Davran??sal Niyet.

Yazarlar

Binnur YILDIRIM HACI?BRAH?MO?LU

Amaç

Alg?lanan Yetenekler Ölçe?i'nin temel amac?, okul öncesi e?itim ortamlar?ndaki çocuklar?n, engelli akranlar?n?n sosyal, akademik ve fiziksel yeteneklerini ne ölçüde yeterli olarak alg?lad???n? belirlemektir. Bu ölçüm, kapsay?c? e?itim ortamlar?nda akran kabulünü ve sosyal etkile?imi etkileyen alg?sal mekanizmalar? anlamak için kritik öneme sahiptir.

Ölçek, literatürde genellikle engelli akranlara yönelik tutumlar, sosyal kabul düzeyleri ve davran??sal niyetler gibi daha geni? psikososyal yap?lar?n bir parças? olarak kullan?lmaktad?r. Ölçek, özellikle erken çocukluk döneminde sosyal d??lanma riskini azaltmaya yönelik müdahale programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmede faydal? bilgiler sunar.

Yap?

Ölçek, bireyin kendisi yerine ba?kalar?n?n (bu durumda engelli akranlar?n) yetenek düzeyine ili?kin sübjektif yarg?lar?n?, yani alg?lanan yeterlili?i ölçen tek boyutlu bir yap?y? temsil eder. Bu yap?, çocuklar?n engelli bireylerle etkile?im kurma isteklili?ini do?rudan etkileyen önemli bir bili?sel bile?endir.

Yap?sal olarak, ölçek maddeleri, engelli akran?n belirli görevleri yerine getirme veya sosyal etkile?imlerde bulunma kapasitesine dair alg?lar? de?erlendirmeye odaklan?r. Özgün ölçek, alg?sal yeteneklerin tutarl? ve güvenilir bir ölçümünü sa?lamak üzere tasarlanm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Uyarlama çal??mas?n?n kaynak içeri?inde ölçe?in geçerli?ine dair ayr?nt?l? bilgi sunulmam??t?r. Geçerlik (özellikle yap? geçerli?i ve ölçüt ba??ml? geçerlik) bilgileri, ölçe?i kullanan ara?t?rmac?lar için hayati önem ta??maktad?r.

Kullan?c?lar?n, ölçe?in kavramsal ve istatistiksel geçerlik analizlerini (örne?in, do?rulay?c? faktör analizi veya yak?nsak/ayr??an geçerlik kan?tlar?) Y?ld?r?m Hac?ibrahimo?lu (2022) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makaleden incelemeleri ?iddetle tavsiye edilmektedir. Geçerlik çal??malar?n?n eksikli?i, ölçe?in bulgular?n?n yorumlanmas?nda dikkatli olmay? gerektirir.

Güvenirlik

Alg?lanan Yetenekler Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas? için iç tutarl?l?k güvenirlik katsay?s? yüksek bulunmu?tur. Elde edilen Cronbach alfa de?eri **0.866** olarak rapor edilmi?tir.

0.866 de?eri, ölçe?in maddelerinin ölçülmek istenen psikolojik yap?y? (engelli akranlar?n alg?lanan yeteneklerini) tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Bu yüksek iç tutarl?l?k katsay?s?, ölçe?in Türk kültürüne uyarlanmas?nda güvenilir bir araç olarak kullan?labilece?ine dair güçlü bir kan?t sunmaktad?r.

Faktör Analizi

Kaynak içerikte ölçe?in faktör yap?s?na ili?kin bilgilere (ke?fedici veya do?rulay?c? faktör analizi sonuçlar?) yer verilmemi?tir. Ancak, genellikle 10 maddeden olu?an ve tek bir iç tutarl?l?k katsay?s? rapor edilen ölçeklerin unidimensional (tek boyutlu) bir yap?ya sahip oldu?u varsay?l?r.

Ölçe?in tek boyutlu bir yap?y? temsil edip etmedi?inin kesin olarak anla??lmas? için, uyarlama çal??mas?n?n metodoloji bölümüne ba?vurulmas? gerekmektedir. Ara?t?rmac?lar, ölçe?in faktör yüklerini ve varyans aç?klama oranlar?n? orijinal referanstan kontrol etmelidirler.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: 10 maddelik Likert tipi bir ölçektir. Maddeler 3'lü derecelendirme (üç seçenekli yan?t format?) ile puanlanmaktad?r, bu da okul öncesi çocuklar?n bili?sel düzeyine uygunlu?u art?rmaktad?r.

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal dil bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir, ancak uyarlama Türkçe yap?lm??t?r).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Grubu: Okul Öncesi Çocuklar.

Ya? Grubu: Okul öncesi dönem (genellikle 3-6 ya? aral???).

Popülasyon Detaylar?: Kapsay?c? e?itim ortamlar?nda bulunan ve engelli akranlarla etkile?im halinde olan çocuklar.

Test Metodolojisi: Görü?me veya do?rudan gözlem yoluyla uygulanan, çocuklar?n alg?lar?n? de?erlendirmeye yönelik bir ölçektir. 3'lü derecelendirme format?, küçük çocuklar?n yan?t vermesini kolayla?t?rmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Psikometrik Özellikler, ?ç Tutarl?l?k, Kapsay?c? E?itim, Alg?, Erken Çocukluk E?itimi, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: binnury@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Uyarlama Yay?n?): 2022

?leti?im ve ?zinler: Ölçe?in kullan?m? için yazar Binnur Y?ld?r?m Hac?ibrahimo?lu ile binnury@gmail.com adresi üzerinden ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ölçe?in kullan?m ücreti hakk?nda bilgi verilmemi?tir.

Kaynaklar

Ölçe?in uyarlamas?na dair temel referans a?a??da sunulmu?tur:

Y?ld?r?m Hac?ibrahimo?lu, B. (2022). Preschool children's behavioural intentions towards and perceptions of peers with disabilities in a preschool classroom. *Early Child Development and Care*. https://doi.org/10.1080/03004430.2021.2023516

Makalenin tam metnine a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: tandfonline.com

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? da mevcuttur. Orijinal PDF buradan indirilebilir: algilanan-yetenekler-

ARABPSYCHOLOGY.COM

olcegi-perceived-capabilities-scale-toad.pdf

Alg?lanan Yetenekler Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in 10 maddesi kaynak içerikte belirtilmemi?tir. Maddelerin tamam?na ula?mak için yukar?da belirtilen referans makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM